

Posudek vedoucí diplomové práce oboru herectví
na Katedře činoherního divadla DAMU

Elizaveta Shvachko: Vědomé zvládnání vlastní expresivity

Diplomová práce je zdařilým pokusem o sebereflexi vývoje během studia herectví: popisuje potíže se zvládnáním vlastního dosud netrénovaného těla a duše posedlé touhou po perfektním výkonu, a proto se třesoucí strachem z neúspěchu. Líčí první kroky na cestě k jejich překonání a nakonec i hvězdné chvíle, kdy se to zdařilo. Příčinu většiny těchto potíží popisuje zdařile jako přílišnou sebekontrolu v průběhu zkoušení a hraní, která Elizavetě bránila ponořit se do proudu tvůrčího procesu a nechat se unášet intuicí. Zajímavé je, že se jí to nejlépe dařilo ve chvílích únavy a vyčerpání, kdy byl onen „kontrolor“ vypnut nebo alespoň oslaben. Tehdy jí přestalo záležet na tom, jestli správně plní představy autora a pokyny režiséra, a dokonce i na tom, co tomu řeknou diváci.

Elizaveta popisuje přesvědčivě mučivé pocity trémy při klauzurách, kdy se tolik snažila obstát, až se dostávala do přepětí a někdy i do křeče. Jako by se její vlastní hnací motor – dokázat, že bude a je herečka – který jí dodával energii a výdrž, paradoxně stával i zdrojem její sebekritiky, která oslabovala její sebevědomí a ještě víc zesilovala sebekontrolu. V okamžicích, kdy se jí podařilo naplno soustředit na přítomný okamžik na jevišti, vyloupla se její postava s nečekaně jasnými konturami a novými rysy, jako např. v dokumentárním dramatu o anorektičce nebo v absolventské roli Niny v Čechovově Rackovi.

Dobrou vlastností Elizavety je schopnost čerpat impulzy a vytěžit pro sebe co nejvíc z nejrůznějších hereckých příležitostí. Dokáže se přizpůsobit danému prostředí a jeho pravidlům, v tom jí pomáhá přirozená úcta k autoritám, ochota naslouchat a učit se. Dokázala to nejen při hostování v profesionálních divadlech, ale i při filmovém natáčení. Během náročné a mnohahodinové práce v exteriéru byla natolik vyčerpaná, že její „kontrolor“ zmlkl a její herecký projev byl autentický. Nezbyvá než objevit způsob, jak se do správného tvůrčího rozpoložení dostávat bez nutnosti celodenních pochodů.

Diplomová práce vznikala rok po absolutoriu, a tento časový odstup umožnil Elizavetě soustředit se na problémy, které ji nejvíc trápily a trápí. Vedla jsem ji k tomu, aby je popsala co nejkonkrétněji a nejupřímněji, samozřejmě s vědomím toho, že její sebereflexe má určité limity, dané dosaženým stupněm zralosti. Nakonec se podařilo jednotlivé kapitoly seskupit do celku, který má podle mého názoru dobrou vyprávěcí hodnotu.

Doporučuji práci k obhajobě.

7.1.2018

Mgr. Jana Kudláčková